

Verslag focusgesprek Project & Techniek

Datum: 3 juli 2024

Aanwezigen:

Extern

NGO- Wijkgroep West Beverwijk

NGO- IJmond IJzersterk

NGO- Stichting Zeester

Omwonende

Omwonende

Omwonende Heemskerk

Bedrijf

Tata Steel (hierna TSN)

Jeroen Klumper

Laura Buil

Donald Voskuil

Delvine Hassan

Technisch voorzitter

Frank Ratelband

Aanleiding en doel focusgesprek

TSN gaat een belangrijke fase in, namelijk het uitvoeren van de milieuonderzoeken en het verder in detail ontwerpen van de installaties. TSN wil hierbij de bijdrage van belanghebbenden waar mogelijk betrekken. In dat kader organiseert Tata Steel, in navolging op eerdere focusgesprekken, wederom een focusgesprek over het project en de techniek. Op 3 juli vond dit gesprek plaats. Het uitgangspunt voor dit gesprek is de NRD van TSN en het recente advies op deze NRD van de Provincie Noord-Holland.

Het doel is met een select aantal deelnemers te bespreken wat hun vragen, zorgen en verwachtingen zijn en hoe die zich verhouden tot de NRD, het advies op de NRD en hoe dit terug moet komen in het MER.

Net als in voorgaande focusgesprekken, maakt TSN een verslag van het gesprek om met deelnemers en andere geïnteresseerden te delen. Het verslag is geanonimiseerd en wordt in een volgend participatieverslag opgenomen.

Agenda

De voorzitter doet een opening en licht de aanleiding en het doel van het focusgesprek toe. Er zal worden gesproken over de ontwikkelingen sinds het vorige focusgesprek (december 2023), de ontwikkelingen in het project, hoe gezondheid door TSN wordt opgepakt op basis van NRD, advies NRD en het MER, welke stappen er gaan volgen en hoe participatie zich ontwikkelt en kan worden verbeterd.

Ontwikkelingen sinds het vorige focusgesprek

Tata Steel geeft een samenvatting van ontwikkelingen in het project. Allereerst is met de publicatie van de c-NRD (concept notitie reikwijdte en detailniveau) en het advies daarop door de provincie Noord-Holland een belangrijke mijlpaal bereikt in het vergunningetraject. Er zijn meerdere poorten waar het project doorheen moet. Een van die poorten betreft de zogeheten "basic engineering". Dit gaat over de uitwerking van een conceptueel ontwerp in een basisontwerp waarin onder andere de capaciteit, procescondities en layout worden bepaald en vastgelegd van een Direct Reduction Plant (DRP) en een Electric Arc Furnace (EAF). Dit moet resulteren in een engineeringpakket dat de basis vormt voor de vergunningsaanvraag voor de eerste fase van Tata Steel's [Groen Staal-plan](#).

Hiervoor is een zogeheten Project Options Selection Report opgesteld. Op basis van dit document is de basic engineering gestart en heeft Tata Steel de leveranciers Tenova en Danieli geselecteerd om de basic engineering uit te werken. In deze fase worden gegevens voor het MER (Milieueffectenrapportage) gegenereerd. Deels zijn deze gegevens afkomstig van bestaande fabrieken en deels moet deze informatie (voor de nieuwe installaties) van de leveranciers komen. Deze informatie vormt input voor het MER.

Ervaring gekozen technologie

Een deelnemer vraagt in dat verband of er al ervaring is met de installatie(s). Tata Steel legt uit dat er twee technologieën worden gebruikt in de wereld voor DRP's: Energiron en Midrex. Danieli en Tenova hebben de licentie voor de Energiron techniek. Recent zijn er 18 DRP's verkocht waarvan 15 afkomstig van Danieli. De meeste daarvan staan in Europa. Tenova is een van de OEM's voor de DRP van het staalbedrijf in Salzgitter.

Een deelnemer tipt op een [filmpje](#) over Consteel® EAF technologie op de website van Tenova. Consteel EAF (Electric Arc Furnace) verwijst naar de technologie van Tenova. Op de vraag van Zeester of de technologie de capaciteit heeft om 3 Mton te produceren, verwijst Tata Steel naar voorbeelden in Cremona (Italië) en OHIO (Verenigde Staten) waar reeds ervaring is met deze technologie op een productiecapaciteit van 3Mton.

Een deelnemer vraagt welke Hoogoven als eerst verdwijnt en wat daarmee gebeurt. De deelnemer wijst op de sociaal maatschappelijke functie van de technieken die verdwijnen die ook als industrieel erfgoed worden beschouwd. Als tip geeft de deelnemer mee om te bezien of hier gemeenschappelijk goed van kan worden gemaakt. Tata Steel meldt dat mogelijkheden worden onderzocht om het terrein in de toekomst goed te benutten. Dit is nu geen onderdeel van het MER.

Door een deelnemer wordt gevraagd waar het gebruik van waterstof in de toekomst van afhangt. Tata Steel legt uit dat de techniek tussen 0 en 80% waterstof kan inzetten, maar dat altijd wat koolstof nodig blijft om staal te maken. Dit zou uiteindelijk ook via andere bronnen dan aardgas kunnen. Daarnaast is waterstof afhankelijk van beschikbaarheid en betaalbaarheid.

Beschikbaarheid data

Er worden vragen gesteld over het proces en beschikbaarheid van informatie. Een deelnemer merkt op dat hij in de rol van participant leest dat Heraclous een grote doelstelling heeft op het gebied van klimaat en CO₂. In de media en in de omgeving ziet hij dat de meeste vragen zien op gezondheid en leefomgeving, zoals over PAKS, stikstof en fijnstof. Kortom de data voor CO₂ is bekend maar is er al iets bekend over data ten aanzien van de leefomgeving? Als participant is soms het moeilijk om je weg te vinden door alle informatie, aldus deze deelnemer.

Tata Steel kan dit begrijpen, maar legt ook uit dat dit te maken heeft met het proces en de verschillende stappen die daarin genomen moeten worden om tot de benodigde data te

komen. Met het huidige juridisch instrumentarium zijn er verschillende stappen nodig voordat data beschikbaar kan worden gesteld. In dit project en was die eerste stap de publicatie van de [KVVP](#) (Kennisgeving Voornemen en Voorstel Participatie). [Dit is de eerste stap in de projectbesluitprocedure die op dit project van toepassing is](#). De volgende stap in de procedure voor de milieueffectenrapportage is de c-NRD en daarna komt het MER. Voordat data beschikbaar wordt zijn er dus meerdere stappen nodig die in het kader van de procedure voor het project vereist zijn. Zie in dat kader ook de eerder gepubliceerde [Groen Staal brief](#) waarin onder meer data en maatregelen worden gepresenteerd en welke doelstellingen er zijn op het gebied van o.a. emissies en hinder.

Referentiesituatie MER

IJmond IJzersterk vraagt wat de referentiesituatie is voor het MER.

Voor het MER dient de referentiesituatie in kaart te worden gebracht.

Tata Steel legt uit dat de referentiesituatie de situatie is in 2030 zonder Heracluss, inclusief autonome ontwikkelingen.

Dit zijn ontwikkelingen die vergund zijn of waarvan zeker is dat ze gerealiseerd worden.

Daarnaast wordt ook gekeken naar de effecten van externe ontwikkelingen, waaronder lokale woningbouw in de omgeving van Tata Steel.

De commissie m.e.r noemt in het advies twee referentiesituaties: de huidige situatie en de situatie als het project niet doorgaat inclusief de autonome ontwikkelingen. Het beschrijft waar we nu staan, waar we heen gaan en wat er aan toekomstige ontwikkelingen bij komt. Door twee referentiesituaties te hanteren worden de effecten in kaart gebracht. Daarnaast werkt Tata Steel in het MER met verschillende scenario's, zoals varianten met 30% schrot, en hogere percentage schrot als alternatief. Voor NOx (stikstof) wordt bijvoorbeeld een DeNOx op de EAF als alternatief onderzocht in het MER. Tata Steel dient eind dit jaar het MER in en zal daarvoor ook de concept-onderzoeksresultaten publiceren. Verwacht is dat dan ook meer data (met betrekking tot het project) bekend zal zijn.

Stichting Zeester wijst in dat verband ook op de discrepantie tussen de metingen van Tata Steel en RIVM. Tata Steel legt uit dat de Omgevingsdienst NZKG voor de kooks- en gasfabrieken SGS-metingen voor de diffuse emissies uitvoert. Een extern meetbureau voert deze metingen uit. De metingen zijn - voor zover Tata Steel bekend - afgerond en Tata Steel is nu in afwachting van de rapportages.

Ontwikkelingen maatwerk en subsidie

Eind november is het Groen Staal plan ingediend bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat als onderdeel van het Maatwerktraject. Externe adviseurs Weijers en Blom hebben in opdracht van de minister een rapport opgesteld waarin naar verschillende scenario's is gekeken. Uit het rapport komt het Groen Staal plan met versnelling van milieumaatregelen en meer focus op gezondheid als meest wenselijk naar voren. Deze route is aangenomen door het kabinet en de Tweede Kamer heeft hiermee ingestemd. Er worden momenteel gesprekken gevoerd met het overheidsteam van EZK. De uitkomsten hiervan worden in het najaar beschreven in een zogeheten Joint letter of Intent (JLOI). De insteek van de minister is dat de maatwerkafspraken eind dit jaar gereed zijn.

Stichting Zeester uit kritiek op het aantal alternatieven en varianten dat onderzocht moet worden. Volgens de stichting gaat dit zorgen voor vertraging. Volgens de stichting is het belangrijk om koers te houden in het maatwerktraject en traject voor de vergunningen. De stichting is van mening dat Tata Steel slecht met de media communiceert en adviseert Tata Steel om een reactie te geven op het rapport van Weijers en Blom om zo de angel er uit te halen. Geef antwoord op het verzoek tot sluiting KGF2, luidt het advies van de stichting.

In dat kader geeft stichting Zeester aan om meer duidelijkheid te scheppen over de overkappingen; dat is bij het vorige focusgesprek in december 2023 ook al aangegeven.

Tata Steel legt verder uit dat de politieke ontwikkelingen positieve veranderingen met zich meebrengen maar dat het nog geen gelopen koers is. Eerst dient nog het MER en bindende maatwerkafspraken te komen. Twee zaken zijn in ieder geval nu al duidelijk geworden op basis van verschenen rapporten. Er moet duidelijk worden gemaakt wat het project voor effecten op de gezondheid heeft en er wordt meer nadruk gelegd op het belang van behoud van de Europese industrie, gezien de geopolitieke ontwikkelingen. Voor dat laatste zijn er in Nederland extra factoren waaronder toegenomen kosten voor energie, netwerkkosten en belastingen voor industrie, wat leidt tot concurrentienadelen in Europa. De zorgen om de autonomie is iets wat op Europees niveau speelt. Daar heeft de overheid uiteindelijk een belangrijke rol in. Immers wil je als industrie (en als overheid) niet afhankelijk zijn van het buitenland door alles te moeten importeren.

Communicatie en vertrouwen

Elke deelnemer wordt gevraagd om feedback te geven ten aanzien van het project aan te geven hoe ze graag betrokken willen blijven.

Een deelnemer geeft aan vertrouwen in het project te hebben en ook vertrouwen in de ontwikkelingen rondom energieprijzen en doelstellingen rondom CO2 reductie. Deelnemer wenst graag via de mail op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen rondom het project.

Wijkgroep WestBeverwijk geeft ook aan vertrouwen te hebben in het project, maar vraagt om betere communicatie met betrekking tot positieve ontwikkelingen. De berichtgeving wordt nu vaak bepaald door tegenstanders. Probeer als bedrijf de positieve kant te belichten, aldus Wijkgroep WestBeverwijk.

IJmond IJzersterk geeft aan dat er te weinig detail is in stukken. Als technicus heb je daar gewoonweg weinig aan. De keuze van het soort EAF uit de diverse modellen die er zijn is bijvoorbeeld belangrijk om te weten om een goede beoordeling te maken. In de c-NRD worden geen kerngetallen genoemd, terwijl die essentieel zijn om berekeningen te kunnen maken. Ondernemers/technici willen graag mee denken, maar op basis van stukken kunnen er geen berekeningen worden gemaakt, hetgeen de participatie bemoeilijkt. Verder adviseert IJmond IJzersterk om de frequentie van participatie te verhogen.

Een deelnemer stelt voor om een soortgelijk initiatief zoals het Tata Steel Schaaktoernooi te organiseren, maar dan gericht op technische mensen om zo de maatschappelijke acceptatie te vergroten. Deelnemer geeft verder aan alle vertrouwen te hebben in het project.

Stichting Zeester geeft aan geen vertrouwen te hebben in het eigenaarschap in India en twijfelt over hun betrokkenheid bij de vergroening. Daarnaast vraagt Zeester zich af of het bedrijf een project als dit wel aan kan kijkend naar andere projecten die vertraging opliepen zoals het onderhoud project aan Hoogoven 6. Tata Steel kan niet weggelaten worden door straks de schuld neer te leggen bij een onderaannemer, aldus stichting Zeester.

Door een andere deelnemer wordt aangegeven dat het belangrijk is om een positieve mentaliteit te houden en dat het belangrijk is om Tata Steel te steunen. Het vergunningentraject is nu eenmaal complex. Deelnemer adviseert om bedrijven mee te nemen en de krachten te bundelen en wijst op het belang om goed geïnformeerd te blijven.